

DE OPDRACHT

Herinnering aan een revolutie

Galloudec aan Antoine. Ik schrijf deze brief op mijn doodsbed. Ik schrijf in mijn naam en in naam van de burger Sasportas, die gehangen is in Port Royal. Ik deel u mee, dat we de opdracht moeten teruggeven, die de conventie door uw persoon aan ons heeft gegeven, omdat we haar niet konden vervullen. Misschien bereiken anderen meer. Van Debuisson zal u niets meer horen, het gaat hem goed. Het is wel zo, dat de verraders een goede tijd hebben, wanneer de volkeren in bloed baden. Zo is de wereld geregeld en het is niet goed zo. Verontschuldigt u mijn geschrift, ze hebben me een been afgezet en ik schrijf in koorts. Ik hoop, dat deze brief u in goede gezondheid aantreft en verblijf met republikeinse groet.

Matroos. Antoine. Vrouw.

MATROOS

Bent u de burger Antoine. Dan is dit hier een brief voor u. Van een zekere Galloudec. Het is niet mijn schuld, als de brief al oud is en misschien is de aangelegenheid afgehandeld. De Spanjaarden hebben ons vastgehouden op Cuba, de Engelsman in Trinidad, tot jullie consul Bonaparte vrede gesloten heeft met Engeland. Dan hebben ze me beroofd in Londen op straat, omdat ik dronken was, maar de brief niet gevonden. Wat die Galloudec betreft : hij wordt niet meer ouder. Hij is gecrepeerd in een hospitaal op Cuba, half gevangenis en half hospitaal. Hij lag daar met koudvuur, ik met koorts. NEEM DE BRIEF HIJ MOET AANKOMEN AL IS HET HET LAATSTE WAT JE DOET DAT MOET JE VOOR ME DOEN was het laatste, wat hij aan mij heeft gezegd. En het adres van een bureau en uw naam, als u die Antoine bent. Maar daar is geen bureau meer, en van u, als uw naam Antoine is, weet ook niemand iets, daar waar het bureau was. Iemand die achter de stellingen in een kelder woont, heeft me naar een school gestuurd, waar een Antoine als leraar zou gewerkt hebben. Maar daar wisten ze ook niets van hem. Dan heeft een werkvrouw me gezegd dat haar neef u hier gezien had. Hij is voerman. En hij heeft me u beschreven, als u hem bent.

ANTOINE

Ik ken geen Galloudec.

MATROOS

Ik weet niet, wat er voor hem aan de brief zo belangrijk was. Iets met een opdracht.. Die hij moest teruggeven, zodat anderen zijn werk verder zetten. Wat het ook voor een wer was. Hij heeft op 't laatst over niets anders meer gepraat. behalve wanneer hij heeft gebruld, en dat was de wondpijn. Die kwam in golven. En lang genoeg heeft het geduurd, voor hij klaar was met sterven. De dokter zei dat zijn hart te sterk was, dat hij al tien keer dood moest zijn. Soms houdt de mens te weinig uit, soms te veel. Het leven is een gemmenheid. De andere, over wie hij in zijn brief schrijft, een neger, heeft een vluggere dood gehad. De brief heeft hij me voorgelezen. Galloudec, zodat ik hem vanbuiten weet, voor 't geval hij verloren gaat. En als u hem nog altijd niet kent, zal ik u vertellen, wat ze met hem gedaan hebben en hoe hij gestorven is, u was er niet bij. Eerst hebben ze hem een been tot aan de knie afgesneden, dan de rest. Het was het linkse. Dan

ANTOINE

Ik weet van geen opdracht. Ik geef geen opdrachten, ik ben geen heer. Ik verdien mijn geld met privé-lessen. Het is weinig. En slachtingen heb ik genoeg gezien. Ik ben thuis in de anatomie van de mens. Galloudec.

Vrouw met wijn brood kaas.

VROUW

Je hebt bezoek. Ik heb een orde verkocht. Die voor de Vendée, waar jullie de boeren hebben doodgeslagen voor de republiek.

ANTOINE

Ja.

MATROOS

Voor zover ik zie, hebt u nog alles. In tegenstelling tot die Galloudec, die u niet kent en die dood is als een steen. De andere heette Sasportas. Hem hebben ze opgehangen in Port Royal, als u het wilt weten, voor de opdracht, waar u niets van weet, op Jamaica. De galg staat op een klip. Als ze dood zijn, worden ze losgesneden en vallen in zee. Voor de rest zorgen de haaien. Bedankt voor de wijn.

ANTOINE

Sasportas. Ik ben de Antoine die je gezocht hebt. Ik moet voorzichtig zijn, Frankrijk is geen republiek meer, onze consul is keizer geworden en verovert Rusland. Met volle mond is het gemakkelijker praten over een verloren revolutie. Bloed gestold tot medailleblik. De boeren wisten het ook niet beter, nietwaar. En misschien hadden ze gelijk, nietwaar. De handel bloeit. Die op Haiti geven we nu hun grond te vreten. Dat was de negerrepubliek. De vrijheid leidt het volk op de barrikaden, en als de doden ontwaken draagt ze uniform. Ik zal je nu een geheim verraden : ze is ook maar een hoer. En ik kan er al om lachen. Hahaha. Maar hier is iets leeg, dat geleefd heeft. Ik was erbij, toen het volk de Bastille heeft bestormd. Ik was erbij, toen het hoofd van de laatste Bourbon in de korf viel. Wij hebben de hoofden van de aristocraten geogst.

VROUW

Mooie oogst. Ben je weer dronken, Antoine.

ANTOINE

Het past haar niet, als ik over mijn grote tijd praat. Voor mij heeft de Gironde gebeefd. Bekijk haar, mijn Frankrijk. De borsten uitgeloozd . Tussen de dijen de woestijn. Een dood schip in de branding van de nieuwe tijd. Zie je hoe ze slingert. Frankrijk heeft een bloedbad nodig, en de dag zal komen. Antoine giet rode wijn over zijn hoofd.

MATROOS

Daar versta ik niets van. Ik ben matroos, ik geloof niet in politiek. De wereld is overal anders. Dat is de brief. Gaat.

ANTOINE

schreeuwt

Wees voorzichtig, matroos, wanneer je uit mijn huis gaat. De politieagenten van onze minister Fouché vragen je niet, of je in politiek gelooft. – Galloudec. Sasportas. Waar is je beeb, Galloudec. Waarom hangt je tong uit je keel, Sasportas. Wat willen jullie van mij. Jan ik iets doen aan je beenstomp. En aan je strop. Moet ik me een been afsnijden. Wil je, dat ik me ernaast hang. Vraag je keizer, Galloudec, naar je been. Toon je keizer je tong, Sasportas. Hij zegeviert in Rusland, ik kan jullie de weg wijzen. Wat willen jullie van mij. Ga. Ga weg. Verdwij. Ze jij het hen, vrouw. Zeg hen dat ze moeten weggaan, ik wil ze niet meer zien. Zijn jullie er nog. Je brief is aangekomen

Galloudec. Daar is hij. Jullie hebben het in elk geval achter de rug. LEVE DE REPUBLIEK. lacht Jullie denken dat het mij goed gaat, nietwaar. Hebben jullie honger. Daar. Werpt eten op de doden.

VROUW

Kom in bed, Antoine.

ANTOINE

DAT IS DE HEMELVAART VOOR WEINIG GELD
IN HET TRALIEWERK VAN DE BORST ZOLANG HET HOUDT
HET HART DE HOND

Tijdens de coïtus treedt de engel van de vertwijfeling op.

ANTOINE

Stem

Wie ben jij.

VROUW

Stem

Ik ben de engel van de vertwijfeling. Met mijn handen deel ik de roes uit, de bedwelming, het vergeten, genot en kwelling van de lichamen. Mijn taal is het zwijgen, mijn gezang de schreeuw. In de schaduw van mijn vleugels woont de schrik. Mijn hoop is de laatste adem. Mijn hoop is de eerste slag. Ik ben het mes waarmee de dode zijn kist forceert. Ik ben die zal zijn. Mijn vlucht is de opstand, mijn hemel de afgrond van morgen.

We waren op Jamaica aangekomen, drie gezanten van de Franse conventie, onze namen Debuissou, Galloudec, Sasportas, onze opdracht een slavenopstand tegen de heerschappij van de Britse kroon in naam van de republiek Frankrijk. Die het moederland van de revolutie is, de schrik van de tronen, de hoop van de armen. Waar alle mensen gelijk zijn onder de bijl van de gerechtigheid. Die geen brood heeft voor de honger van haar voorsteden, maar handen genoeg om de brandfakkel van vrijheid gelijkheid broederlijkheid in alle landen te dragen. We stonden op het plein aan de haven. In het midden van het peil was een kooi opgesteld. We hoorden de wind van de zee, het hevige ruisen van de palmblederen, het vegen van de palmborstels, waar de negerinnen het stof mee van het plein keerden, het kreunen van de slaaf in de kooi, de branding. We zagen de borsten van de negerinnen, het bloedig gestriemde lichaam van de slaaf in de kooi, het gouverneurspaleis. We zegden : Dat is Jamaica, de schande van de Antillen. Slavernij in de Karaïbische zee.

SASPORTAS

Tot we met ons werk klaar zijn.

GALLOUDEC

Je kan direkt beginnen. Ben je niet naar hier gekomen om de slaven te bevrijden. Dat in de kooi is een slaaf. Morgen zal hij het geweest zijn, als hij vandaag niet wordt bevrijd.

DEBUISSON

Ze stellen ze in kooien tentoon, als ze geprobeerd hebben weg te lopen of voor andere misdaden, ter afschrikking, tot de zon ze wegdroogt. dat was al zo, toen ik in Jamaica wegging, voor tien jaar. Kijk er niet naar, Sasportas, één kunnen we niet helpen.

GALLOUDEC

Altijd steft er maar één. Geteld worden de doden.

DEBUISSON

De dood is het masker van de revolutie

SASPORTAS

Als ik hier wegga, zullen anderen in de kooien hangen, met blanke huid tot de zon ze zwart brandt. Dan zullen velen geholpen zijn.

GALLOUDEC

Misschien stellen we liever een guillotine op. Dat is properder. De rode weduwe is de beste schoonmaakster.

DEBUISSON

De geliefde van de voorsteden.

SASPORTAS

Ik blijf erbij dat een kooi een goede zaak is, als de zon hoog genoeg staat, voor een blanke huid.

GALLOUDEC

We zijn niet hier om□elkaar onze huidskleur te verwijten, burger Sasportas.

SASPORTAS

We zijn niet gelijk, voor we elkaar de huid hebben afgerukt.

DEBUISSON

Dat was een slecht begin. Laten we onze maskers voordoen. Ik ben die ik was : Debuissou, zoon van slavenhouders op Jamaica, met erfrecht op een plantage met vierhonderd slaven. Teruggekeerd in de schoot van de familie, om zijn erfenis te aanvaarden, uit de bewolkte hemel van Europa, troebel door de walm van de branden en de bloedwasem van de nieuwe filosofie, in de zuivere lucht van de Karaïben, nadat de verschrikkingen van de revolutie hem de ogen geopend hebben voor de eeuwige waarheid, dat al het oude beter is dan al het nieuwe. Bovendien ben ik dokter, een helper van de mensheid zonder aanzien des persoons. Heer of slaaf. Ik genees de ene voor de andere, zodat alles blijft zoals het is, zolang het duurt, mijn gezicht het rozige gezicht van de slavenhouder, die op deze wereld niets te vrezen heeft dan de dood.

SASPORTAS
En zijn slaven.

DEBUISSON
Wij ben jij, Galloudec

GALLOUDEC
Een boer uit Bretagne, die de revolutie heeft leren haten in de bloedregen van de guillotine, ik wou dat de regen overvloediger gevallen was, en niet alleen op Frankrijk, trouwe dienaar van meneer Debuisson, en geloof in de heilige orde van de monarchie en de kerk. Ik hoop dat ik dat niet te dikwijls moet bidden.

DEBUISSON
Je bent twee keer uit de rol gevallen, Galloudec. Wie ben jij.

GALLOUDEC
Een boer uit Bretagne, die de revolutie heeft leren haten in de bloedregen van de guillotine. Trouwe dienaar van meneer Debuisson. Ik geloof in de heilige orde van de monarchie en de kerk.

SASPORTAS
parodieert
Ik geloof in de heilige orde van de monarchie en de kerk. Ik geloof in de heilige orde van de monarchie en de kerk.

DEBUISSON
Sasportas. Je masker.

GALLOUDEC
Jou zal het niet zwaar vallen, de slaaf te spelen, Sasportas, in je zwarte huid.

SASPORTAS
Op de vlucht voor de zegrijke zwarte revolutie op Haiti heb ik me bij de heer Debuisson aangesloten, omdat God me voor de slavernij geschapen heeft. Ik ben zijn slaaf. Is dat voldoende.
Galloudec applaudiseert.

SASPORTAS
De volgende keer zal ik je met het mes antwoorden, burger Galloudec.

GALLOUDEC
Ik weet dat jij de zwaarste rol speelt, Sasportas. Ze is je op 't lijf geschreven.

SASPORTAS
Met de zweepen, die een nieuw alfabet zullen schrijven op andere lichamen in onze hand.

DEBUISSON

Zegerijke revolutie is niet goed. Zo iets zegt men niet voor heren. Zwarte revolutie is ook niet goed. Zwarten maken een opstand, als het overeind komt, geen revolutie.

SASPORTAS

Heeft de revolutie niet gezegevierd op Haiti. De zwarte revolutie.

DEBUISSON

Het is het uitschot, dat gezegevierd heeft. Op Haiti heerst het uitschot. Sasportas spuwt.

DEBUISSON

Je spuwt in de verkeerde richting : ik ben je heer. Zeg het nu.

SASPORTAS

Op de vlucht voor het uitschot, dat Haiti in een riool veranderd heeft.

GALLOUDEC

Riool is goed. Je leert snel, Sasportas.

DEBUISSON

Neem je handen van je gezicht en bekijk het vlees, dat in deze kooi sterft. Jij ook, Galloudec. Het is jouw en jouw en mijn vlees. Zijn kreunen is de marseillaise van de lichamen, waar de nieuwe wereld op gebouwd wordt. Leer de melodie. We zullen ze nog lang horen, vrijwillig of niet, het is de melodie van de revolutie, ons werk. Velen zullen in deze kooi sterven, voor ons werk gedaan is. Velen zullen in deze kooi sterven, omdat we ons werk doen. Dat is, wat we voor ongelijken doen met ons werk, en misschien alleen dat. Onze plaats is de kooi, als onze maskers voortijdig scheuren. De revolutie is het masker van de dood. De dood is het masker van de revolutie. Een reusachtige neger komt op.

DEBUISSON

Dat is de oudste slaaf van mijn familie. Hij is doof en stom, iets tussen mens en hond. Hij zal in de kooi spuwen. Misschien zou je dat ook moeten doen, Sasportas, zodat je je zwarte huid leert haten voor de tijd, dat we het nodig hebben. Dan zal hij mijn schoenen kussen, hij likt zijn lippen al, zien jullie, en op zijn rug mij, zijn oude en nieuwe heer, in het huis van mijn vaderen dragen, knorrend van genot. De familie opent haar schoot, morgen begint ons werk. De reusachtige neger spuwt in de kooi, bekijkt Sasportas, maakt een buiging voor Galloudec, kust de schoenen van Debuissou, draagt hem op de rug weg. Galloudec en Sasportas volgen na elkaar.

DE REVOLUTIE IS HET MASKER VAN DE DOOD DE DOOD IS HET
MASKER VAN DE REVOLUTIE DE REVOLUTIE IS HET MASKER VAN DE
DOOD DE DOOD IS HET MASKER VAN DE REVOLUTIE DE REVOLUTIE
IS HET MASKER VAN DE DOOD DE DOOD IS HET MASKER VAN DE
REVOLUTIE DE REVOLUTIE IS HET MASKER VAN DE DOOD DE DOOD
IS HET MASKER VAN DE REVOLUTIE DE REVOLUTIE IS HET MASKER
VAN DE DOOD DE DOOD IS HET MASKER VAN DE REVOLUTIE DE
REVOLUTIE IS HET MASKER VAN DE DOOD DE DOOD IS HET MASKER
VAN DE REVOLUTIE DE REVOLUTIE IS HET MASKER VAN DE DOOD DE
DOOD

Terugkomst van de verloren zoon. Vader en moeder in de open kast. Op een troon Eertste Liefde. Debuissou Galloudec Sasportas door slaven ontkleed en gekostumeerd ; Debuissou als slavenhouder, Galloudec als opzichter met zweep, Sasportas als slaaf.

EERSTE LIEDE

De kleine Victor heeft revolutie gespeeld. Nu keert hij terug in de schoot van de familie. Terug naar papa met de wormstekige hersenpan. Terug naar mama met haar geur van verrotte bloemen. Heb je je pijn gedaan, kleine Victor. Kom dicht en toon je wonden. Ken je me niet meer. Je moet geen schrik hebben, kleine Victor. Niet van mij. Niet van je eerste liefde. Die je bedrogen hebt met de revolutie, je bloedbesmeurde tweede. Met wie je in de goot gewenteld hebt tie jaar lang in concurrentie met het gepeupel. Of in de lijkenhuizen, waar ze haar buit telt. Ik ruik haar parfum uit stalmeest. Tranen, kleine Victor. Heb je haar zo erg bemind. Ach Debuissou. Ik heb het je gezegd, ze is een hoer. De slang met de bloedzuigende schaamdelen. De slavernij is een natuurwet, oud als de mensheid. Waarom moet ze ophouden voor haar. Bekijk mijn slaven, en de jouwe, onze eigendom. Hun leven lang zijn ze dieren geweest. Waarom moeten ze mensen zijn, omdat het in Frankrijk op een papier staat. Nauwelijks leesbaar door zoveel meer bloed dan door de slavernij gevloeid is hier op jouw en mijn mooie Jamaika. Ik zal je een verhaal vertellen : op Barbados is een plantagebezitter doodgeslagen twee maanden na de opheffing van de slavernij. Ze kwamen naar hem, zijn bevrijden. Ze gingen op de knieën als in de kerk. En weet je wat ze wilden. Terug in de geborgenheid van de slavernij. Dat is de mens : zijn eerste thuis is de moeder, een gevangenis. Slaven heffen in de kast de moeder de rokken over het hoofd. Hier staat hij wijd open, de thuis, hier gaapt hij, de schoot van de familie. Zeg een woord, als je terug wil en ze stopt je erin, de idiote, de eeuwige moeder. De arme man op Barbados heeft het niet zo goed getroffen. Met knuppels hebben ze hem doodgeslagen, zijn niet-meer-slaven, als een dolle hond, omdat hij ze niet terug had genomen uit de koude lente van hin vrijheid onder de geliefde zweep. Bevalt het verhaal je, burger Debuissou. De vrijheid woont op de ruggen van de slaven, de gelijkheid onder de bijl. Wil je mijn slaaf zijn, kleine Victor. Bemin je me. Dat zijn de lippen, die je gekust hebben. Slavin schildert haar een grote mond. Zij herinneren zich, Victor Debuissou, je huid. Dat zijn de borsten, die je gewarmd hebben, kleine Victor. Slavin schminkt haar tepels enz. Ze hebben je mond en je handen niet vergeten. Dat is de huid, die je zweet heeft gedronken. Dat is de schoot, die je zaad heeft ontvangen dat mijn hart verbrandt. Slavin schildert haar een blauw hart. Zie je de blauwe vlam. Weet je, hoe men op Cuba de weggelopen slaven vangt. Men jaagt ze met bloedhonden. En zo wil ik terugnemen, burger Debuissou, wat je hoer, de revolutie, van mij heeft geroofd, mijn eigendom. Slaven als honden, door Galloudec met de zweep, door het vaderspook met 'HASSA'-roepen begeleid, jagen Debuissou. Met de tanden van mijn honden wil ik uit je bevekt vlees het spoor van mijn tranen bijten, mijn zweet, mijn kreten van lust. Met de messen van hun klauwen uit je vel mijn bruidsjurk snijden. Je adem, die naar de dode lichamen van de koningen smaakt, vertalen in de taal van de kweeling, die de slaven toebehoort. Ik wil je geslacht eten en een tijger baren, die de tijd verslindt, waar de uurwerken mijn lege hart mee slaan, waardoor de regens van de tropen gaan. Slavin zet haar een tijgermasker op. GISTEREN BEN IK BEGONNEN / JE TE DODEN MIJN HART / NU BEMIN IK / JE LIJK /

ALS IK DOOD BEN / ZAL MIJN STOF OM JE SCHREEUWEN. Ik wil je deze teef cadeau geven, kleine Victor, zodat je ze met je bedorven zaad vult. En eerst wil ik ze laten afranselen, zodat jullie bloed zich vermengt. Bemijn je me, Debuissou. Men moet een vrouw niet alleen laten.

Slaven nemen Galloudec de zweep af, sluiten de kast, ontschminken Eerste Liefde, zetten Debuissou op de troon, Eerste Liefde als voetbank, verkleed Galloudec en Sasportas als Danton en Robespierre. Het theater van de revolutie is geopend. Terwijl de twee spelers en het publiek hun plaats innemen, hoort men uit de kast de dialoog van de ouders.

VADER Dat is de verrijzenis van het vlees. Want de worm knaagt eeuwig en het vuur gaat niet uit. MOEDER Is hij weer aan 't rotzooien. Krikkraak nu is mijn hart gebroken, zien jullie. VADER Ik schenk ze je, mijn zoon. Ik schenk je beide, zwart en of wit. MOEDER Neem het mes uit mijn buik. Jullie geveerde hoeren. VADER Op de knieën, canaille, en vraag je mama om de zegen. MOEDER DAAR BOVEN OP DE BERG/DAAR WAAIT DE WIND/DAAR SLACHT MARIA/HET HEMELSE KIND. Terug naar Groenland. Kom mijn kinderen. Daar warmt de zon elke dag. VADER Snoer de idiote de bek.

SASPORTASROBESPIERRE

Ga op je plaats, Danton, aan de schandpaal van de geschiedenis. Zie de parasiet, die het brood van de hongerigen schrokt. De woesteling, die de dochter van het volk verkracht. De verrader, die de neus optrekt voor de geur van het bloed, waar de revolutie het lichaam van de nieuwe maatschappij mee wast. Moet ik je zeggen, waarom je geen bloed meer kunt zien, Danton. Heb je revolutie gezegd. De greep naar de vleespot was jouw revolutie. De gratis toegang tot het bordeel. Daarvoor heb je op de tribunen gepronkt onder toejuiching van het gepeupel. De leeuw die de aristokraat de laarzen likt. Smaakt het speeksel van de Bourbons je. Heb je 't ook warm in de reet van de monarchie. Zei je koenheid. Schud je gepoederde manen maar. Langer dan tot je kop valt onder de bijl van de gerechtigheid zal je de deugd niet bespotten. Je kan niet zeggen, dat ik je niet heb gewaarschuwd, Danton. Nu zal de guillotine met je spreken, de grootste uitvinding van het nieuwe tijdperk, dat met jou zoals met alle verraders geen rekening zal houden. Haar taal zal je verstaan, je hebt ze goed gesproken in september. Slaven slaan Galloudec de Dantonskop af, werpen hem elkaar toe. Het lukt Galloudec hem te vangen, jij klemt hem onder de arm. Waarom klem je je mooie kop niet tussen de benen, Danton, waar bij de luizen van je losbandigheid en de zweren van je ondeugd je verstand zit. Sasportas duwt de Dantonskop onder Galloudec's arm weg. Galloudec kruipt de kop achterna, zet hem op.

GALLOUDECDANTON

Nu is 't mijn beurt. Zie de aap met de gebroken kinnebak. De bloedzuiger, die zijn zever niet kan houden. Heb je de bek te vol genomen. Integere, met je deugdgebazuin. Dat is de dank van het vaderland : een gendarmevuist. Slaven rukken Sasportas het kinverband van de Robespierrekop, de kinnebak valt naar beneden. Terwijl Sasportas kinverband en kinnebak zoekt . Is er iets van je naar beneden gevallen. Mis je iets. Eigendom is diefstal. Word je de wind in je hals gewaar. Dat is de vrijheid. Sasportas heeft kinverband en kinnebak teruggevonden en completeert de Robespierrekop. Pas op dat je je sluwe kop niet

helemaal kwijt geraakt, Robespierre, door de liefde van het volk. Heb je revolutie gezegd. De bijl van de gerechtigheid, niet. De guillotine is geen broodfabriek. Economie, Horatio, economie. Slaven slaan Sasportas de Robespierrekop af en gebruiken hem als voetbal. Dat is de gelijkheid. LEVE DE REPUBLIEK. Heb ik je niet gezegd : jij bent de volgende. Mengt zich in het voetbalspel van de slaven. Dat is de broederlijkheid. Sasportasrobespierre brult. Wat heb je tegen voetbal. Entre nous : moet ik je zeggen waarom je zo gebeten was op mijn mooie kop. Ik wed, als je je broek neerlaat, stuift het. Dames en heren. Het theater van de revolutie is geopend. Attractie : de man zonder onderlijf. Maximiliaan de Grote. Deugdmax. De zetelprotter. De schoenpoetser uit Arras. De bloedige Robespierre.

SASPORTASROBESPIERRE

zet de kop weer op

Mijn naam staat in het pantheon van de geschiedenis.

GALLOUDECDANTON

EEN MANNETJE STAAT IN 'T BOS

GANS STIL EN STOM

EN HEEFT VAN ZUIVER PURPER

EEN MANTEL TJE OM

SASPORTASROBESPIERRE

Parasiet syfilisleider aristokratenknecht.

GALLOUDECDANTON

Huichelaar eunuch lakei van Wallstreet.

SASPORTASROBESPIERRE

Zwijn.

GALLOUDECDANTON

Hyena.

Ranselen elkaar de koppen af. Debuissou applaudiseert. Slaven sleuren hem van de troon, zetten Sasportas erop, Galloudec als voetbank. Kroning van Sasportas.

SASPORTAS

Het theater van de witte revolutie is ten einde. We veroordelen je ter dood.

Victor Debuissou. Omdat je huid wit is. Omdat je gedachten wit zijn onder je

witte huid. Omdat je ogen de schoonheid van onze zusters gezien hebben.

Omdat je handen de naaktheid van onze zusters beroerd hebben. Omdat je

gedachten hun borsten gegeten hebben hun lichaam hun schaamdelen.

Omdat je een bezitter bent, een heer. Daarom veroordelen we je ter dood.

Victor Debuissou. De slangen moeten je stront vreten, de krokodil je aars, de

piranhas je teelballen. Debuissou schreeuwt. De ellende met jullie is, dat jullie

niet kunnen steven. Daarom doden jullie alles om je heen. Voor jullie dode

regelingen, waar de roes geen plaats in heeft. Voor jullie revolutie zonder

geslacht. Bemin je deze vrouw. Wij nemen ze, zodat je gemakkelijker sterft.

Wie niet bezit sterft gemakkelijker. Wat behoort je nog toe. Zeg snel, onze

school is de tijd, hij komt niet terug en geen adem voor didactiek, wie niet leert sterft ook. Je huid. Wie heeft ze je afgetrokken. Je vlees onze honger. Je bloed leegt onze aders. Je gedachten, niet. Wie zweet voor jullie filosofieën. Nog je pis en je stront zijn uitbuiting en slavernij. Om van je zaad niet te spreken : destillaat uit dode lijven. Nu behoort je niets meer toe. Nu ben je niets. Nu kan je sterven. Begraaf hem.

Ik sta tussen mannen, die me onbekend zijn, in een oude lift met tijdens 't opstijgen rammelende metalen stangen. Ik ben gekleed als een bediende of als een arbeider op zondag. Ik heb me zelfs een zelfbinder omgedaan, de kraag schuurt aan de hals, ik zweet. Als ik het hoofd beweeg, snoert de kraag mijn hals dicht. Ik heb een afspraak bij de chef (in gedachten noem ik hem nummer één), zijn bureau is op de vierde etage, of was het de twintigste ; ik denk er amper over na, ik ben al niet meer zeker. Het bericht van mijn afspraak bij de chef (die ik in gedachten nummer één noem) heeft me in de kelderverdieping bereikt, een uitgebreid areaal met lege betonnen kamers en aanwijzingsborden voor de bombescherming. Ik neem aan, dat het gaat om een opdracht, die me zal gegeven worden. Ik ga het zitten van mijn das na en trek de knoop vast. Ik zou graag een spiegel hebben, dat ik het zitten van de das ook met de ogen kan nagaan. Onmogelijk, een vreemde te vragen, hoe je dasknoop zit. De dassen van de andere mannen in de lift zitten foutloos. Enkele van hen lijken met elkaar bekend te zijn. Ze praten stil over iets, waar ik niets van versta. Toch moet hun gesprek me afgeleid hebben : bij de volgende halte lees ik op de etageaanwijzer boven de liftdeur met schrik het getal acht. Ik ben te ver gestegen of ik heb meer dan de helft van het traject nog voor me. Beslissend is de tijdfactor. VIJF MINUTEN VOOR DE TIJD / IS DE WARE STIPTHEID. Toen ik de laatste keer op mijn polshorloge heb gekeken, wees ze tien. Ik herinner me mijn gevoel van opluchting : nog vijftien minuten tot mijn afspraak bij de chef. Bij de volgende blik was het slechts vijf minuten later. Als ik nu, tussen de achtste en negende etage, weer op mijn horloge zie, wijst ze precies veertien minuten en vijfenveertig seconden na het tiende uur aan : met de ware stiptheid is het gedaan, de tijd werkt niet meer voor mij. Snel overdenk ik mijn situatie : ik kan bij de eerst mogelijke halte uitstappen en de trap aflopen, drie treden ineens, tot de vierde etage. Als het de verkeerde etage is, betekent dat natuurlijk een misschien niet in te halen tijdverlies. Ik kan tot de twintigste etage verderstijgen en, als het bureau van de chef zich daar niet bevindt, terug naar de vierde etage, gesteld dat de lift niet uitvalt, of de trap aflopen (drie treden ineens) waarbij ik mijn benen kan breken of mijn nek, juist omdat ik haast heb. Ik zie me al op een baar uitgestrekt, die op mijn wens het bureau van de chef wordt ingedragen en voor zijn schrijftafel neergezet, nog altijd dienstwillig, maar niet meer bruikbaar. Voorlopig spitst zich alles toe op de door mijn slordigheid bij voorbaat niet beantwoorbare vraag, op welke etage de chef (die ik in gedachten nummer één noem) met een belangrijke opdracht op me wacht. (Het moet een belangrijke opdracht zijn, waarom anders laat hij hem niet door een ondergeschikte geven.) Een snelle blik op het uurwerk verschaft me onweerlegbaar duidelijkheid over het feit, dat het ook voor de gewone

stiptheid sedert lang te laat is, hoewel onze lift, zoals bij de tweede blik te zien, de twaalfde etage nog niet heeft bereikt : de uurwijzer staat op tien, de minuutwijzer op vijftig, op de seconden komt het al lang niet meer aan. Met mijn horloge schijnt iets niet juist te zijn, maar ook voor een tijdsvergelijking is geen tijd meer : ik ben, zonder dat ik bemerk heb waar de andere heren zijn uitgestapt, alleen in de lift. Met een afgrijzen, dat in mijn haarwortels grijpt, zie ik op mijn horloge, waar ik de blik niet meer van kan losrukken, de wijzers met toenemende snelheid rond het cijferblad draaien, zo dat tussen oogopslag en oogopslag altijd meer uren verlopen. Mij wordt duidelijk, dat al lang iets niet juist is geweest : met mijn horloge, met deze lift, met de tijd. Ik verval in wilde speculaties : de zwaartekracht neemt af, een storing, een soort haperen van de aardrotatie, als een kuitkramp bij de voetbal. Ik betreur, dat ik van fysica te weinig weet, om de schreeuwende tegenspraak tussen de snelheid van de lift en het tijdverloop, dat mijn horloge aanwijst, in wetenschap te kunnen oplossen. Waarom heb ik in de school niet opgelet. Of de verkeerde boeken gelezen : poëzie voor fysica. De tijd is uit de voegen en ergens op de vierde of op de twintigste etage (dat of snijdt als een mes door mijn slordige hersenen) wacht in een waarschijnlijk weidse en met een dik tapijt belegde ruimte achter zijn schrijftafel, die waarschijnlijk aan de achterste smalle zijde van de ruimte tegenover de ingang is geplaatst, met mijn opdracht de chef (die ik in gedachten nummer één noem) op mij falende. Misschien valt de wereld uit elkaar en mijn opdracht, die zo belangrijk was, dat de chef ze mij in persoon wilde geven, is al zinloos geworden door mijn slordigheid, VERVALLEN in de taal der ambten, die ik zo goed geleerd heb (overbodige wetenschap !), BIJ DE AKTEN, die niemand meer zal inzien, omdat zij juist de laatst mogelijke maatregel tegen de ondergang betrof, waarvan ik het begin nu beleef, ingesloten in deze gek geworden lift met een gek geworden polshorloge. Vertwijfelde droom in de droom : ik heb de gave, gewoon doordat ik me oprol, mijn lichaam in een projectiel te veranderen, dat het plafond van de lift doorborend de tijd inhaalt. Koud ontwaken in de langzame lift voor de blik op de razende horloge. Ik stel me de vertwijfeling van nummer één voor. Zijn zelfmoord. Zijn hoofd, waarvan het portret alle kantoren siert, op de schrijftafel. Bloed uit een zwartgerand gat in de (waarschijnlijk rechtse) slaap. Ik heb geen schot gehoord, maar dat bewijst niets, de wanden van zijn bureau zijn natuurlijk geluidsdicht, met incidenten is bij de bouw gerekend en wat in het bureau van de chef gebeurt, gaat de bevolking niets aan, de macht is eenzaam. Ik verlaat de lift bij de volgende halte en sta zonder opdracht, de niet meer nodige zelfbinder nog altijd belachelijk onder mijn kin gebonden, op een dorpsstraat in Peru. Droge modder met rijstroken. Aan beide kanten van de straat grijpt een kale vlakte met sporadische grasnerven en vlekken grijs struikgewas onduidelijk naar de horizon, waarboven een gebergte in de nevel drijft. Links van de straat een barrak, het ziet er verlaten uit, de vensters zwarte gaten met glasresten. Voor een aanplakmuur met reclames voor producten van een vreemde beschaving staan twee kolossale inwoners. Van hun ruggen gaat een dreiging uit. Ik overweeg of ik terug zal gaan, ik ben nog niet gezien. Nooit had ik gedacht, tijdens mijn vertwijfeld opstijgen naar de chef, dat ik heimwee naar de lift zou kunnen voelen, die mijn gevangenis was. Hoe moet ik mijn aanwezigheid in dit niemandsland verklaren. Ik heb geen valscherf voor te leggen, geen vliegtuig of autowrak. Wie kan me geloven, dat ik uit een lift naar Peru geraakt ben, voor en achter mij de straat, door de

vlakke geflankeerd, die naar de horizon grijpt. Hoe zal een gesprek voeren überhaupt mogelijk zijn, ik ken de taal van dit land niet, ik kon evengoed doofstom zijn. Beter was ik doofstom ; misschien bestaat er medelijden in Peru. Mij rest enkel de vlucht in 't hopelijk verlatene, misschien voor een dood naar een andere, maar ik verkies de honger boven het mes van de moordenaar. Zonder middelen om me vrij te kopen ben ik in elk geval, met mijn geringe contanten in de vreemde valuta. Niet eens in dienst te sterven wordt me door het lot gegund, mijn zaak is een verloren zaak, bediende van een gestorven chef die ik ben, mijn opdracht besloten in zijn hersens, die niets meer afgeven, tot de kluizen van de eeuwigheid worden geopend, om hun combinatie sloven de wijzen van de wereld zich af, aan deze zijde van de dood. Hopelijk niet te laat maak ik mijn zelfbinder los, waarvan het correct zitten me zoveel zweet gekost heeft op weg naar mijn chef, en laat het opvallende kledingstuk met mijn vest verdwijnen. Bijna had ik het weggeworpen, een spoor. In 't omkeren zie ik voor 't eerst het dorp ; leem en stro, door een open deur een hangmat. Koud zweet bij de gedachte dat ik van daaruit gadeslaan werd, maar ik kan geen teken van leven ontdekken, het enige bewegende een hond, die in een walmende vuilnishoop woelt. Ik heb te lang geaarzeld : de mannen maken zich los van de aanplakmuur en komen schuin over de straat op mij af, eerst zonder me aan te kijken. Ik zie de gezichten boven me, onduidelijk zwart het ene, de ogen wit, de blik niet uit te maken : de ogen zijn zonder pupillen. De kop van de andere is uit grauw zilver. Een lange rustige blik uit ogen, waar ik de kleur niet van kan bepalen, iets roods glanst erin. Door de vingers van de zwaar neerhangende rechterhand, die eveneens uit zilver schijnt te bestaan, loopt een trilling, de bloedbanen schitteren uit metaal. De zilvere gaat achter me voorbij de zwarte achterna. Mijn angst vervliegt en maakt plaats voor ontgoocheling : ik ben niet eens een mes waard of de wurggreep van handen uit metaal. Lag in de rustige blik die vijf passen lang op mij was gericht niet iets als verachting. Waarin bestaat mijn misdaad. De wereld is niet vergaan, gesteld dat dit hier geen andere wereld is. Hoe vervult men een onbekende opdracht. Wat kan mijn opdracht zijn in deze onherbergzame omgeving aan de andere kant van de beschaving. Hoe moet de bediende wetern, wat er in het hoofd van de chef omgaat. Geen wetenschap ter wereld zal mijn verloren opdracht uit de hersenvezels van de overledene rukken. Met hem wordt ze begraven, de staatsbegrafenis, die misschien nu al aan de gang is, garandeert de verrijzenis niet. Iets als opgewektheid verspreidt zich in mij, ik neem de vest over de arm en knoop het hemd open : mijn gang is wandelen. Voor mij loopt de hond over de straat, een hand dwars in de snuit, de vingers zijn naar mij toegekeerd, ze zien er verbrand uit. Met een dreiging, die niet op mij doelt, kruisen jonge mannen mijn weg. Waar de straat in de vlakke overgaat, staat in een houding, alsof ze op mij heeft gewacht, een vrouw. Ik strek de armen naar haar uit, hoe lang hebben ze geen vrouw aangeraakt, en hoor een mannenstem zeggen DEZE VROUW IS DE VROUW VAN EEN MAN. De toon is beslist en ik ga verder. Wanneer ik omkijk, strekt de vrouw de armen naar mij uit en ontbloot haar borsten. Op een grasovergroeide spoorlijk knutselen twee jongens aan een kruising van een stoommachine en een lokomotief, die op een afgebroken spoor staat. Ik Europeaan zie bij de eerste blik dat hun moeite vergeefs is : dit rijtuig zal niet bewegen, maar ik zeg het de kinderen niet, werk is hoop, en ga verder in het landschap, dat geen ander

werk heeft, dan op het verdwijnen van de mens te wachten. Ik weet nu mijn bestemming. Ik werp mijn kleren af, op het uiterlijk komt het niet meer aan. Ooit zal DE ANDERE naar mij toe komen, de antipode, de dubbelganger met zijn gezicht uit sneeuw. Een van ons zal overleven.

Debuisson. Galloudec. Sasportas.

DEBUISSON

geeft Galloudec een papier. Galloudec en Sasportas lezen.

De regering, die ons de opdracht heeft gegeven, hier op Jamaica een slavenopstand te organiseren, is niet meer in functie. De generaal Bonaparte heeft het directorium ontbonden met de bajonetten van zijn grenadiers. Frankrijk heet Napoleon. De wereld wordt wat ze was, een thuis voor heren en slaven. Galloudec verfrommelt het papier. Wat staren jullie. Onze firma staat niet meer in 't handelsregister. Ze is bankroet. De waar, die we te verkopen hebben, betaalbaar in de landsvaluta tranen zweet bloed, wordt op deze wereld niet meer verhandeld. Verscheurt het papier. Ik ontsla ons uit onze opdracht. Jou, Galloudec, de boer uit Bretagne. Jou, Sasportas, de zoon van de slavernij. Mij, Debuisson.

SASPORTAS

stil

De zoon van de slavenhouder.

DEBUISSON

Ieder in zijn eigen vrijheid of slavernij. Ons toneelstuk is ten einde, Sasportas. Pas op, wanneer je je afschminkt, Galloudec. Misschien gaat je huid mee. Jouw masker, Sasportas, is je gezicht. Mijn gezicht is mijn masker. Bedekt het gezicht met de handen.

GALLOUDEC

Dat gaat te vlug voor mij, Debuisson. Ik ben een boer, ik kan zo vlug niet denken. Ik heb mijn hals geriskeerd een jaar en langer, de bek aan flarden gepredikt op geheime vergaderingen, wapens gesmokkeld door kordonnen van bloedhonden, haaien en politespionnen, de idioot gespeeld aan de tafels van de Engelse bloedzuigers als je hond, door de zon verbrand en door de koorts dooreen gerammeld op dit godvervloekte werelddeel zonder sneeuw, alles voor deze luie massa van zwart vlees, dat zich niet wil bewegen, behalve onder de laars, en wat gaat mij, goed beschouwd, de slavernij op Jamaica aan, ik ben Fransman, wacht, Sasportas, maar ik wil onmiddellijk zwart worden, als ik begrijp, waarom dat alles niet meer zou waar zijn en geschrapt en voor niets geen opdracht meer, omdat in Parijs de broodkruimels een generaal steken. Hij is nog niet eens Fransman. Maar als men jou hoort spreken, Debuisson, zou men kunnen denken, dat je alleen hebt gewacht op deze generaal Bonaparte.

DEBUISSON

Misschien heb ik werkelijk gewacht op deze generaal Bonaparte. Zoals half Frankrijk op hem heeft gewacht. Revolutie maakt moe, Galloudec. In de slaap van de volkeren staan de generaals op en breken het juk van de vrijheid, dat zo zwaar te dragen is. Merje, hoe het je schouders krom trekt, Galloudec.

SASPORTAS

Ik geloof dat ik je ook niet versta, Debuisson. Niet meer. De wereld een thuis voor heren en slaven. Slaven hebben geen thuis, burger Debuisson. En zolang er heren en slaven zijn, zijn wij uit onze opdracht niet ontslagen. Wat heeft een generaalsputsch in Parijs met de bevrijding van de slaven op Jamaica te doen, die onze opdracht is. Tienduizend mannen wachten op ons bevel, op het jouwe, als je wil. Maar het moet niet jouw stem zijn, die het bevel spreekt. Zij slapen niet, zij wachten niet op een generaal. Zij zijn bereid te doden en te sterven voor je JUK VAN DE VRIJHEID, waar ze van gedroomd hebben hun leven lang, dat een dagelijkse dood is, als van een onbekende geliefde. Ze vragen niet naar de omvang van haar borsten of naar de maagdelijkheid van haar schaamdelen. Wat gaat deze mannen Parijs aan, een verre steenhoop, die een korte tijd lang de metropool van hun hoop was, wat Frankrijk, een land, waar de zon niet kan doden, waar het bloed de kleur van het morgenrood had een korte tijd lang, op een bleek continent achter het graf van Atlantis. Van jullie generaal, ik ben zijn naam al vergeten, zal geen sprake meer zijn, wanneer de naam van de bevrijder van Haiti in alle schoolboeken staat.

Debuisson lacht.

SASPORTAS

Je lacht .

DEBUISSON

Ik lach, Sasportas, vraag me waarom.

SASPORTAS

't Kan zijn dat ik je al weer niet heb verstaan. Ik weet niet, of ik je nu moet doden of me bij je verontschuldigen.

DEBUISSON

Doe wat je wil, Sasportas.

SASPORTAS

lacht

Ach Debuisson. Een ogenblik lang heb ik geloofd, dat wat je zegt je mening is. Ik had het beter moeten weten. Ik had moeten weten dat het een proef was. Ik heb de proef niet doorstaan, nietwaar. Ieder van ons moet koud zijn als een mes, wanneer het teken gegeven wordt en de slag begint. Het is niet angst, wat mijn zenuwen doet sidderen, maar de vreugde op de dans. Ik hoor de trommels, voor ze geslagen worden. Ik hoor met de porieën, mijn huid is zwart. Maar ik heb aan je getwijfeld en dat is niet goed. Vergeef me, Debuisson. Je hebt je handen in bloed gedompeld voor onze zaak. Ik heb gezien dat het je zwaar gevallen is. Ik hou van je voor beide, Debuisson, want die gedood moest worden, zodat hij onze zaak niet verraadde, was

mijnsgelijke, en hij had zijn dood nodig voor de volgende foltering, waar jij hem voor moest genezen van de gevolgen van de eerste als dokter en helper van de mensheid, maar hij zei : Dood me, zodat ik niet kan verraden, en jij hebt hem gedood voor onze zaak als dokter en revolutionair. Sasportas omhelst Debuissou.

BEDUISSON

Je moet je niet verontschuldigen, Sasportas, het was geen proef. Onze namen zullen niet in de schoolboeken staan, en je bevrijder van Haiti, waar nu de bevrijde negers de bevrijde mulatten afranselen of omgekeerd, zal lang moeten wachten op zijn plaats in het boek van de geschiedenis. Ondertussen zal Napoleon Frankrijk in een kaserne veranderen en Europa misschien in een slagveld, de handel bloeit in elk geval, en de vrede met Engeland zal niet uitblijven, wat de mensheid verenigt zijn de zaken. De revolutie heeft geen vaderland meer, dat is niet nieuw onder de zon, die een nieuwe aarde misschien nooit zal beschijnen, de slavernij heeft vele gezichten, haar laatste hebben we nog niet gezien, Sasportas, en wij ook niet, Galloudec, en misschien was, wat we voor het morgenrood van de vrijheid hielden, enkel het masker van een nieuwe vreselijkere slavernij, waarmee vergeleken de heerschappij van de zweep op de Karaïben en elders een vriendelijke voorsmaak op de zaligheden van het paradijs voorstelt, en misschien heeft je onbekende geliefde, de vrijheid, als haar maskers opgebruikt zijn, helemaal geen ander gezicht dan het verraad : wat je vandaag niet verraad, zal je morgen doden. Van het standpunt van de humane geneeskunde uit is de revolutie een doodgeboorte, Sasportas : uit de Bastille in de Conciergerie, de bevrijder wordt gevangenisbewaker. DOOD AAN DE BEVRIJDERS heet de laatste waarheid van de revolutie. en wat mijn moord in dienst van onze zaak betreft : de dokter als moordenaar is geen nieuwe stem in het theater van de samenleving, de dood betekent niet zo veel voor de helpers van de mensheid : een andere chemische toestand, tot de overwinning van de woestenij is elke ruïne een bouwgrond tegen de scheurkies van de tijd. Misschien heb ik enkel mijn handen gewassen, Sasportas, toen ik ze in bloed gedompeld heb voor onze zaak, de poësie was altijd al de taal van de nutteloosheid, mijn zwarte vriend. Wij hebben andere lijken in de nek nu en ze zullen onze dood zijn, als we ze niet afwerpen voor het graf. Jouw dood heet vrijheid, Sasportas, jouw dood heet broederlijkheid, Galloudec, mijn dood heet gelijkheid. Het was goed rijden op hen, toen zij nog onze werkpaarden waren, de wind van de morgen om de slapen. Nu waait de wind van gisteren. De werkpaarden zijn wij. Merken jullie de sporen in 't vlees. Onze ruiters hebben bagage : de lijken van de terreur, piramiden van dood. Merken jullie het gewicht. Bij elke twijfel, die door onze hersenkronkels gaat, wegen ze zwaarder. Een revolutie heeft geen tijd, haar doden te tellen. En we hennen onze tijd nu nodig, om de zwarte revolutie af te gelasten, die we zo grondig voorbereid hebben in opdracht van een toekomst, die al weer verleden is zoals de anderen voor haar. Waarom komt de toekomst in onze taal alleen afzonderlijk voor, Galloudec. Bij de doden misschien is het anders, als het stof een stem heeft. Denk daarover na, Sasportas, voor je je hals riskeert voor de bevrijding van de slaven in een afgrond, die geen bodem meer heeft sinds dit bericht, dat ik nu zal eten, zodat van ons werk geen spoor overblijft. Willen jullie ook een snipper. Dat was onze opdracht, ze smaakt alleen nog naar

papier. Morgen zal zij de weg van alle vlees gegaan zijn, elke hemelvaart heeft een richting, en misschien is de ster al op weg uit de kilten van het wereldruim, een klomp ijs of metaal, die het definitieve gat in de bodem van de feiten slaat, waarop we steeds opnieuw onze broze hopen planten. Of de koude zelf, die onze gisteren en morgen tot eeuwig vandaag bevriest. Waarom zijn we niet als bomen geboren. Sasportas, die dat alles niets aangaat. Of wil je liever een berg zijn. Of een woestijn. Wat zeg je, Galloudec. Waarom staren jullie me aan als twee stenen. Waarom zijn we er niet eenvoudig en bekijken de oorlog van de landschappen. Wat willen jullie van me. Sterf jullie eigen dood, als het leven je niet smaakt. Ik zal jullie niet in 't graf helpen, mij smaakt het ook niet. Gisteren heb ik gedroomd, dat ik door New York ging. De omgeving was vervallen en door blanken niet bewoond. Voor mij op het trottoir stond een gouden slang op, en toen ik over de straat ging, respectievelijk door de jungle uit kokend metaal, die de straat was, op het andere trottoir een andere slang. Ze was lichtend blauw. Ik wist in de droom : de gouden slang was Azië, de blauwe slang was Afrika. Bij 't wakker worden vergat ik het weer. Wij zijn drie werelden. Waarom weet ik het nu. En ik hoorde een stem zeggen : EN ZIE ER BRAK EEN HEVIGE AARDBEVING LOS WANT EEN ENGEL DES HEREN DAALDE AF VAN DE HEMEL KWAM NADERBIJ ROLDE DE STEEN WEG EN GINGEN DAAROP ZITTEN ZIJN AANGEZICHT WAS ALS DE BLIKSEM EN ZIJN KLEED WIT ALS SNEEUW. Ik wil dat alles niet meer weten. Duizend jaar is er gelachen geworden om onze drie geliefden. In alle verdorvenheden hebben ze zich behaaglijk gewenteld, alle goten van de wereld zijn ze afgezwommen, door alle bordelen gesleept, onze hoer de vrijheid, onze hoer de gelijkheid, onze hoer de broederlijkheid. Nu wil ik zitten waar gelachen wordt, vrij voor alles wat me smaakt, gelijk met mij, mijn en niemand anders broer. Je vel blijft zwart, Sasportas. Jij, Galloudec, blijft een boer. Om jullie wordt gelachen. Mijn plaats is waar om jullie wordt gelachen. Ik lach om jullie . Ik lach om de neger. Ik lach om de boer. Ik lach om de neger, die zich wit wil wassen met de vrijheid. Ik lach om de boer, die in het masker van de gelijkheid loopt. Ik lach om de stompzinnigheid van de broederlijkheid, die mij, Debuissou, heer over vierhonderd slaven, ik moet enkel Ja zeggen, Ja en Ja aan de geheiligde orde van de slavernij, blind heeft gemaakt voor jou, Sasportas, smerige slavenvel, voor jou viervoetige boerendraf, Galloudec, het juk in de nek, waar de ossen mee in de voren lopen op je akker, die je niet toebehoort. Ik wil mijn stuk van de koek van dewereld. Jullie, jullie hebben geen mes.

SASPORTAS

Jij hebt mijn vlag verscheurd. Ik zal me een nieuwe snijden uit mijn zwart vel. Snijdt met het mes een kruis in de palm van mijn hand. Dat is het afscheid, burger Debuissou. Drukt zijn bloedende hand op Debuissou's gezicht. Smaakt mijn bloed je. Ik heb gezegd dat de slaven geen thuis hebben. Dat is niet waar. De thuis van de slaven is de opstand. Ik ha in de strijd, gewapend met de vernederingen van mijn leven. Je hebt me een nieuw wapen in de hand gegeven, en ik dank je ervoor. 't Kan zijn, dat mijn plaats de galg is, en misschien groeit de strop al om mijn hals, terwijl ik met je praat in plaats van je te doden, die ik niets meer schuldig ben dan mijn mes. Maar de dood is zonder betekenis, en aan de galg zal ik weten, dat mijn complices de negers van alle rassen zijn, hun aantal groeit elke minuut, die jij aan je

slavenhouderstrog doorbrengt of tussen de dijen van je blanke hoer. Als de levenden niet meer kunnen vechten zullen de doden vechten. Met elke hartslag van de revolutie groeit er terug vlees op hun beenderen, bloed in hun aders, leven in hun dood. De opstand van de doden zal de oorlog van de landschappen zijn, onze wapens de bossen, de bergen, de zeeën, de woestijnen van de wereld. Ik zal bos zijn, berg, zee, woestijn. Ik, dat is Afrika. Ik, dat is Azië. De beide Amerika's zijn ik.

GALLOUDEC

Ik ga met jou, Sasportas. Sterven moeten we allemaal, Debuissou. En dat is alles, wat we nog gemeenschappelijk hebben. Na de massacre in Guadeloupe hebben ze in het midden van een lijkenhoop, allemaal zwart, een blanke gevonden, die net zo dood was. Dat kan jou in elk geval niet meer overkomen, Debuissou. Jij bent eruit.

DEBUISSON

Blijf. Ik heb schrik, Galloudec, voor de schoonheid van de wereld. Ik weet goed, dat ze het masker van het verraad is. Laat me niet alleen met mijn masker, dat al in mijn vlees groeit en het doet geen pijn meer. Dood me voor ik jullie verraad. Ik heb schrik, Sasportas, voor de schande, op deze wereld gelukkig te zijn.

Zei fluisterde schreeuwde Debuissou. Maar Galloudec en Sasportas gingen weg, de ene met de andere, lieten Debuissou alleen met het verraad, dat op hem afgekomen was als de slang uit de steen. Debuissou sloot de ogen tegen de verleiding om zijn eerste liefde in 't gezicht te zien, die het verraad was. Het verraad danste. Debuissou drukte de handen op de ogen. Hij hoorde zijn hart het ritme van de danspassen slaan. Met de hartslag werden ze sneller. Debuissou voelde zijn oogleden tegen de handpalmen knippen. Misschien had de dans al opgehouden en was het alleen nog zijn hart dat dreunde, terwijl het verraad, de armen misschien over de borsten gekruist of de handen aan de heupen of al in de schoot geklemd, met van begeerte misschien al trillende schaamdelen uit schemerende ogen hem, Debuissou, aankeek, die nu de ogen met de vuisten in de holtes drukte uit angst voor zijn honger naar de schande van het geluk. Misschien had het verraad hem al verlaten. De eigen begerige handen weigerden dienst. Hij sloeg de ogen op. Het verraad toonde glimlachend haar borsten, spreidde zwijgend de dijen, haar schoonheid trof Debuissou als een bijl. Hij vergat de storm op de Bastille, de hongermarsch van de tachtigduizend, het einde van de Gironde, hun avondmaal, een dode aan tafel, Saint Just, de zwarte engel, Danton, de stem van de revolutie, Marat, over de dolk gebogen, de gebroken kin van Robespierre, zijn schreeuw toen de beul het verband afrukte, zijn laatste medelijdende blik op het gejuich van de menigte. Debuissou greep naar de laatste herinnering, die hem nog niet had verlaten :□ een zandstorm voor Las Palmas, krekels kwamen met het zand op het schip en begeleidden de tocht over de Atlantische Oceaan. Debuissou trok zijn hoofd in tegen de zandstorm, wreef het zand uit zijn ogen, hield zijn oren dicht tegen het gezang van de krekels. Dan wierp het verraad zich op hem als een hemel, het geluk van de schaamlippen een morgenrood.

